

Kovo 30 d. 11 val. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka kviečia į virtualų pokalbį „Bitė – mano sielos sesė“, skirtą Gabrielės Petkevičaitės-Bitės 160-osioms gimimo metinėms, ir prof. Onos Voverienės knygos „Bajoraitė Gabrielė“ pristatymą. Dalyvaus Lietuvos moterų lygos Panevėžio skyriaus vadovė Bronė Slapšienė, medikė, knygų autorė, visuomenės veikėja Liudvika Knizikevičienė, bibliotekos kultūrinių renginių organizatorė ir vedėja Elvyra Pažemeckaitė.

Renginį, o vėliau ir jo įrašą, galėsite stebėti bibliotekos „YouTube“ kanale.

Šiais metais išleista prof. Onos Voverienės knyga „Bajoraitė Gabrielė“, skirta G. Petkevičaitės-Bitės garbingam jubiliejui paminėti, kalba apie šios didžios asmenybės gyvenimą, jos kūrybą, visuomeninę veiklą.

Pasak autorės, knygoje pateikiama rašytojos biografija, aprašomas jos susitikimas su vienu iš mūsų lietuvių literatūros pirmieju dr. Vincu Kudirka, jo įtakoje sustiprėjęs jos pasiryžimas nešti šviesą ir kultūrą to meto dar tamsiai mūsų tautai, jos plati ir daugiaplanė visuomeninė veikla, ypač ryški to meto Lietuvos moterų judėjime. „Per ją dar tada buvusi publicistė Gabrielė Petkevičaitė įsijungė į to meto aktyvią politinę veiklą, dalyvaudama ir vadovaudama moterų judėjimui, gretindama pedagoginę veiklą Panevėžio mergaičių gimnazijoje. Knygoje analizuojama jos politinė veikla po Pirmojo pasaulinio karo ir Steigiamajame Lietuvos Respublikos Seime, jos dalyvavimas Antrajame Lietuvos moterų suvažiavime, jos kūrybinė veikla, peržengus XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios slenkstį“, – teigia prof. O. Voverienė.

„Bajoraitė Gabrielė“ daug dėmesio skiria G. Petkevičaitės-Bitės „Karo meto dienoraščiui“ kaip jos asmeninio gyvenimo atspindžiui. Pasak autorės, kaip biografijos fragmentas vertinamas ir kitas rašytojos romanas „Ad astra“, optimistiškai žvelgiantis į jaunos, vos tik susikūrusios, Lietuvos valstybės ateitį. Knygoje pateikiami Bitės amžininkų požiūriai į jos kūrybą, jų vertinimų fragmentai, čia džiaugiamasi rašytojos grąžinimu į dabartinės Lietuvos kultūrą mūsų laikais, jos pėdsakais Panevėžyje ir visoje Lietuvoje. LR Seimo įsteigtu Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ kasmet apdovanojami Lietuvos žmonės, kuriantys lietuvių kultūrą.

Virtualaus pokalbio pašnekovės –Lietuvos moterų lygos Panevėžio skyriaus vadovė Bronė Slapšienė, medikė, knygų autorė, visuomenės veikėja Liudvika Knizikevičienė, bibliotekos kultūrinių renginių organizatorė ir vedėja Elvyra Pažemeckaitė prie Bitės palikimo puoselėjimo prisideda įvairiomis veiklomis.

1. Knizikevičienė 1988 m. Panevėžyje įkūrė Lietuvos moterų lygos skyrių ir jam vadovavo 20 metų. Ta veikla atsispindi jos parašytoje knygoje „Bitės pėdsakais Panevėžyje. LML veiklai Panevėžyje 20 metų“. Vienas didžiausių darbų buvo 2011m. G.Petkevičaitės-Bitės 150-mečiui pažymėti organizuota respublikinė mokslinė konferencija. Medalio „Tarnaukite Lietuvai“ laureatė L. Knizikevičienė rūpinosi, kad būtų išsaugoti BITĖS NAMAI, esantys Šv. Zitos gatvėje. LML Panevėžio skyriaus veiklą, įamžinančią G. Petkevičaitės-Bitės asmenybę ir darbus, toliau tęsia dabartinė vadovė B. Slapšienė.

Esu visuomenininkė, Lietuvos moterų lygos Panevėžio skyriaus pirmininkė, Lietuvai pagražinti draugijos Panevėžio skyriaus pirmininko pavaduotoja, Liekupio bendruomenės valdybos narė, asociacijos „Bitės namai“ ir Donelaičio draugijos narė.

„G.Petkevičaitė-Bitė kaip asmenybė labai imponuoja savo atliktais darbais ir indėliu į Lietuvos kultūrinį, politinį, pedagoginį švietimą. Šiuo metu renkame medžiagą ir planuojame išleisti knygą „G.Petkevičaitės-Bitės atminimo medalio „Tarnaukite Lietuvai“ 2014-2020 metų laureatai iš Panevėžio krašto“. 2019 m. organizavome konferenciją „Moterų pasirodymui Lietuvos politikoje 100-tas metų“. Profesorė O.Voverienė ir kiti pranešėjai apžvelgė G.Petkevičaitės-Bitės veiklą Lietuvoje ir Panevėžyje. Nuolatos stengiamės sutvarkyti aplinką prie namo Panevėžyje, kuriame G.Petkevičaitė-Bitė gyveno,“ – sako asociacijos „Bitės namai“ narė B. Slapšienė.

Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ apdovanota bibliotekos darbuotoja, poetė E. Pažemeckaitė rašytojos 160-osioms gimimo metinėms sukūrė eilėraštį. Jį įkvėpė žymaus fotomenininko Balio Buračo fotografija, datuota 1929 m., kurioje įamžinta skalbianti moteris ir lietuviškų darželių grožis. Gabrielę Petkevičaitę-Bitę poetė įvardija didžiąja skalbėja – Lietuvos dvasios švarintoja, rasdama asociacijas tarp Gavėnios apsisvalymo darbų ir rašytojos knygų, jos mokymo, išminties.

Parengė Virginija Januševičienė,

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos redaktorė

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos fondo nuotraukoje:

Prie namo Šv. Zitos g. Panevėžyje. Iš kairės: Pranas Viržonis, Marija Galiauskaitė (sėdi), Elena Viržonytė, kunigas Antanas Gobis, Konstancija Viržonytė, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė,

Elžbieta Viržonienė ir Juozas Viržonis. Apie 1939 m.

